

Bankovní schránky zná většina lidí asi jen z amerických filmů. Tento bankovní produkt však v porovnání s ostatními bankovními poplatky ve firemní sféře téměř nic nestojí a přesto dokáže firmě poskytnout nemalé výhody a úspory. K čemu tedy jsou bankovní schránky a jak to s nimi v České republice vypadá?

Co je to bezpečnostní schránka

Bankovní schránce se v oficiálním českém názvosloví říká bezpečnostní schránka v bance. Pod tímto názvem naleznete tento „produkt“ i v nabídce drtivé většiny českých bank. Bezpečnostní schránka je obecně vzato schránka umístěná ve speciální trezorové skříni, která bývá navíc v bance umístěna v trezorové místnosti. Vstup do trezorové místnosti se obvykle zavírá jen na noc. Není to tedy tak jako v amerických filmech, že by se pokaždé nejprve otevřeli obrovské trezorové dveře jako ty, které můžete vidět třeba ve veřejně přístupné části ČNB, a pak se teprve někam vstupovalo. Trezorová skříň obvykle nemá společné dveře. Najdete na ní jen desítky až stovky dvířek k jednotlivým prostorům pro schránky – tj. v podstatě kovové krabice s odklopným horním víkem. Jakmile otevřete dvířka, vyjme se krabice se samotným obsahem. Na té je v některých bankách ještě navíc umístěn prostor pro visací zámek anebo je zde přímo další malý zámeček. Díky umístění bezpečnostních schránek v trezorové místnosti by měl být jejich obsah (a ten podmiňovací způsob je u některých poboček bank na místě) chráněn proti ohni, vodě a samozřejmě proti přístupu neautorizovaných osob. Jistý problém může nastat, pokud je trezorová skříň umístěna mimo trezorovou místnost (viz níže). V takovém případě lze počítat spíše jen s odolností proti ohni. Aby bylo možné dostat se do trezorové schránky, je třeba mít k dispozici unikátní klíč, který dostane klient banky. Duplikát klíče neexistuje, v případě ztráty se schránka otevírá násilím. V řadě bank je pak k otevření bezpečnostní schránky potřeba ještě druhý klíč, který má u sebe zaměstnanec banky a který odemyká přístup k zámku pro váš klíč. Bezpečnostní schránka se pak otevře pouze tehdy, když jsou do obou zámků vloženy ty správné klíče. To je oproti americkým filmům poměrně velký rozdíl.

Jak vypadají bezpečnostní schránky v českých bankách

V České republice vypadají bezpečnostní schránky různě. Osobně jsem při výběru bezpečnostní schránky navštívil hned několik poboček bank a musím říct, že někde mě situace s fyzickým zabezpečením proti přístupu neautorizovaných osob do trezorové místnosti nepříjemně zaskočila. V článku nicméně nebudu jmenovat konkrétní pobočky, aby byla zachována jeho neutralita. Důležité je jen říci, že u výběru bezpečnostní schránky absolutně nehraje roli jméno bankovního ústavu, nýbrž konkrétní řešení bezpečnostních schránek v konkrétní pobočce. Navíc řada poboček zejména v Praze má už všechny bezpečnostní schránky obsazené, některé pobočky mají k dispozici jen určité rozměry, atd.

Ochrana přístupu k bezpečnostním schránkám v ČR

Bezpečnostní schránky v českých bankách najdete obvykle přímo v dané pobočce. Jsou umístěny obvykle v podzemí (kvůli omezení možnosti probourat se do nich boční stěnou) a vchází se do nich nenápadnými a někdy dokonce neoznačenými dveřmi kdesi na boku. Už zde ale panují jisté rozdíly mezi pobočkami. Někde je potřeba pro vstup k bezpečnostním schránkám speciální kartička, kterou získáte na recepci nebo přepážce banky, jinde tam může vejít prakticky kdokoli a jinde se vás aspoň zeptá pracovník bezpečnostní agentury, kam jdete (ne, že by ale kontroloval, jestli tam máte co dělat). Ven se vychází obvykle těmi samými dveřmi, které se v lepším případě po odchodu osoby zamknou (opět to ale není pravidlem). Nicméně, ani to nebrání tomu, abyste ke schránkám nepozorovaně vešli, když zrovna někdo vychází. Některé banky proto mají ještě přímo za dveřmi k bezpečnostním schránkám pracovníka ostrahy, který kontroluje, kdo do dveří vchází a kdo vychází. Pracovníkem ostrahy ale rozumějte klasického vrátného v lepším případě vybaveného dávkou odvahy a obuškem či nějakou ruční střelnou zbraní, ze které se pravděpodobně střílí tak jednou ročně na střelbách. Na ochranu proti filmovým bankovním lupičům zapomeňte. Na druhou stranu je třeba říct, že filmových bankovních lupičů, kteří by se snažili vloupat do bezpečnostních schránek v České republice, moc není, popravdě od 2. světové války nebyl snad ani jeden. Bankovní lupiči po česku většinou vtrhnou na přepážku, vezmou si svých 20 000 korun v hotovosti a utíkají ven.

Autorizace přístupu ke schránce

Jakmile sejdete dolů k pracovníci u bezpečnostních schránek, začíná proces autorizace a samotného přístupu ke schránce. Ten už v českých bankách probíhá poměrně přísně. Samotný klíč vám nestačí ani náhodou. Bankovní úřednice pracující u schránek po vás bude chtít občanský průkaz, podpis podle podpisového vzoru a u řady poboček i heslo, pokud jste si ho zvolili. Zvolit si heslo přitom není vůbec špatný nápad. Slouží pro hypotetický případ, že by vás někdo chtěl donutit vybrat obsah schránky, šel až k přepážce u schránek s vámi a filmově vám držel pistoli u zad. Často je možné zřídit přístup i pro další osoby, což je u právnických osob s více jednateli celkem žádoucí. V takovém případě však musí každá autorizovaná osoba předložit vlastní doklad, vytvořit si vlastní podpisový vzor a případně také vlastní heslo. Jakmile

Napsal uživatel Martin Zikmund
Středa, 25 Srpen 2010 09:23 -

je schránka zřízena, zaznamenává se každý jeden přístup ke schránce. K tomu obvykle slouží papírová žádanka, kde se dotyčný také podepíše dle vzoru a vyplní heslo. Jakmile je vše vyplněno a zkontrolováno, přechází se do prostoru bezpečnostních schránek. Dlužno dodat, že u některých poboček funguje navíc ještě také vizuální kontrola. Pracovnice pobočky má buď k dispozici vedle osobních údajů, podpisového vzoru a hesla také vaši fotografii anebo si vás osobně pamatuje. Celá místnost s „repcí“ u bezpečnostních schránek je také vždy monitorována kamerovým systémem, takže lze předpokládat, že v případě, že byste se chtěli dostat ke schránce násilím, tak budete mít velký problém z banky odejít.

Bezpečnostní schránky najdete i na recepci

Trochu nepříjemný je fakt, že v některých krajních případech se nalézají trezorová skříň s bezpečnostními schránkami přímo na recepci, což je poněkud tristní. Každý, kdo tam stojí, totiž hned vidí, kterou schránku máte, nemluvě o tom, že tyto prostory nebývají chráněny proti vyplavení. Tento neduh lze pozorovat zejména u těch poboček, které mají problém s nedostatkem volných schránek, který šalamounsky řeší tak, že další skříň s bezpečnostními schránkami dají tam, kde je zrovna volno. Se stejným umístěním schránek jsem se však setkal i u některých nových poboček, kde zvítězil architektonický záměr nad funkčností.

Diskrétní zóna po česku

Zajímavý je i způsob pojetí tzv. diskrétní zóny, neboli místa, kde v klidu můžete otevřít svoji bankovní schránku, vyjmout z ní dokumenty apod. a dát tam nový obsah. Zatímco v amerických filmech vidíte obvykle místnosti, kde je člověk zcela sám, v ČR se nic podobného v drtivé většině případů nekoná. Diskrétní zóna nezdědka bývá tvořena stolky se zástěnami umístěnými v trezorové místnosti, kam ovšem mohou vidět lidé procházející kolem vás do své bezpečnostní schránky. Někdy si pak svoji bezpečnostní schránku berete rovnou do prostor recepce k běžnému stolku. Diskrétní zóna také bývá často pod dohledem kamerového systému.

Co jde do bezpečnostní schránky dát

Limitující je pro bezpečnostní schránku zejména její rozměr. Ten není nijak standardizován. Každá pobočka, dokonce i v rámci jedné banky, může mít rozměry různé. Obvykle bývá nejmenší rozměr aspoň takový, aby bylo možné do schránky uložit dokumenty formátu A4. Často mívá bezpečnostní schránka podlouhlý tvar. Za bezpečnostní schránky se platí obvykle roční poplatek ve výši od 700 do 1200 Kč bez DPH za ty nejmenší až po třeba 20 000 Kč bez DPH za schránky velikosti menší skříň. Bezpečnostní schránka v bance je tak vhodná zejména pro ukládání dokumentů, záloh dat na CD/DVD/BD, šperků, drahých kovů a minerálů (např. investičního zlata a diamantů), náhradních klíčů od aut, nejrůznějších přístupových hesel a kódů, důležitých dokladů, listinných cenných papírů, atd.

Proč volit bezpečnostní schránku v bance

Bezpečnostní schránka v bance má oproti trezoru přímo ve vaší firmě řadu výhod. Jednak vás ve střednědobém horizontu vyjde v podstatě na stejné finanční prostředky jako nákup a instalace vlastního trezoru (ovšem s tím rozdílem, že k trezoru ve firmě to máte samozřejmě blíže). Bezpečnostní schránka i přes všechny výše popsané nevýhody některých poboček velice pravděpodobně nabídne lepší ochranu proti neautorizovanému přístupu než váš trezor. Každý trezor se dá totiž při dostatku času otevřít. U bezpečnostní schránky však dostatek času nebude mít, vyjma spiknutí pracovníků bezpečnostní agentury hlídajících banku (což s ohledem na známý případ půlmiliardové loupeže není nepředstavitelné), asi nikdo. Navíc, jak bylo řečeno již výše, při násilném vniknutí do schránky by se musel případný zloděj (když už by našel tu vaši) ven pravděpodobně prostřílet. Navíc, pokud budete držet v tajnosti číslo vaší bezpečnostní schránky, které je napsané akorát na klíči a kromě vás a bankovní úřednice jej nikdo nezná, tak je vysoce nepravděpodobné, že by někdo cíleně dokázal vykrást právě tu vaši. V jedné bankovní pobočce bývají obvykle stovky až tisíce bankovních schránek, z nichž zvenčí vypadají všechny stejně (až na rozměry) a nelze dost dobře poznat, která co skrývá nebo která je ta vaše. V neposlední řadě je pak obsah bankovní schránky podstatně lépe chráněný proti drobným nehodám. Kupříkladu v bance v diskrétní zóně nehrozí, že si obsah schránky polejete vodou nebo na něj kápne majonéza z bagety anebo na něj odpadne popel z vaší cigarety, protože vnášet jídlo a pití do těchto prostor je zakázáno, stejně jako kouření, atd.

Bezpečnostní schránka se vyplatí

Bezpečnostní schránka se zejména ve firemním prostředí určitě vyplatí. Je doslova ideálním místem pro uchovávání záloh firemních dat i pro ukládání důležitých dokumentů, listin a zejména listinných cenných papírů. Ceny za bezpečnostní schránky jsou v České republice v porovnání s cenami žáruvzdorných a vodotěsných trezorů poměrně přijatelné, a to i u větších rozměrů schránek. Fyzické zajištění bezpečnostních schránek sice není v českých bankách na americké filmové úrovni, ale pro české podmínky je prozatím zcela adekvátní. Navíc bezpečnostní schránku si můžete zřídit de facto v libovolné bance (jen velmi zřídka narazíte na nutnost mít u dané banky běžný účet) a pobočce. Před zřízením bankovní schránky se určitě vyplatí projít si několik poboček ve vašem blízkém okolí a porovnat, jak vypadají jejich bezpečnostní opatření v oblasti autorizace přístupu i ochrany proti vodě a požáru. Zejména u některých typů zákazníků se také vyplatí porovnat, jak vypadají v daných pobočkách diskrétní zóny a nakolik jsou skutečně diskrétní.